

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДРОГОБИЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА
РАДА МОЛОДИХ ВЧЕНИХ
MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF UKRAINE
DROHOBYCH IVAN FRANKO STATE PEDAGOGICAL UNIVERSITY
YOUNG SCIENTISTS COUNCIL

ISSN 2308-4855 (Print)
ISSN 2308-4863 (Online)

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ГУМАНІТАРНИХ НАУК

HUMANITIES SCIENCE CURRENT ISSUES

ВИПУСК 83. ТОМ 2
ISSUE 83. VOLUME 2

Видавничий дім
«Гельветика»
2025

*Рекомендовано до друку Вченою радою
Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка
(протокол № 2 від 27.02.2025 р.)*

Актуальні питання гуманітарних наук: / [редактори-упорядники М. Пантюк, А. Душний, В. Ільницький, І. Зимомря]. – Дрогобич : Видавничий дім «Гельветика», 2025. – Вип. 83. Том 2. – 364 с.

Видання розраховане на тих, хто цікавиться питаннями розвитку педагогіки вищої школи, а також філології, мистецтвознавства, історії.

Редакційна колегія:

Пантюк М.П. – головний редактор, доктор педагогічних наук, професор, проректор з наукової роботи (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Душний А.І.** – співредактор, кандидат педагогічних наук, доцент (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Ільницький В.І.** – співредактор, доктор історичних наук, професор (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Дмитрів І.І.** – відповідальний секретар, кандидат філологічних наук, доцент (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Андрєєв В.М.** – доктор історичних наук, професор (Київський університет імені Бориса Грінченка); **Батюк Т.В.** – кандидат історичних наук, доцент (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Баукова А.Ю.** – кандидат історичних наук, доцент (Львівський національний університет імені Івана Франка); **Бермес І.Л.** – доктор мистецтвознавства, професор (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Боровик Л.А.** – кандидат педагогічних наук, доцент (Міжнародний економіко-гуманітарний університет імені академіка Степана Дем'янчука); **Волошин С.М.** – кандидат педагогічних наук (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Гриценко Г.З.** – кандидат історичних наук, доцент (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Галів М.Д.** – доктор педагогічних наук, професор (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Галик В.М.** – кандидат історичних наук, доцент (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Гук О.В.** – кандидат педагогічних наук, доцент (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Гжесяк Ян** – доктор габілітований, надзвичайний професор кафедри (Державна вища професійна школа в Коніні, Польща); **Дутчак В.Г.** – доктор мистецтвознавства, професор (Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника); **Засць В.М.** – кандидат мистецтвознавства, доцент (Національна музична академія України імені Петра Чайковського); **Зимомря І.М.** – доктор філологічних наук, професор (Ужгородський національний університет); **Іванишин П.В.** – доктор філологічних наук, професор (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Кекош О.М.** – кандидат педагогічних наук (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Корсак Р.В.** – доктор історичних наук, професор (Ужгородський національний університет); **Кравчик М.О.** – кандидат філософських наук, доцент (Міжнародний гуманітарний університет); **Лазурко Л.М.** – доктор історичних наук, доцент (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Мартинів Л.І.** – кандидат мистецтвознавства, доцент (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Маршалек-Кава Джоанна** – доктор наук, доцент (Університет Миколая Коперника в Торуні, Торунь, Польща); **Масненко В.В.** – доктор історичних наук, професор (Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького); **Мафтин Н.В.** – доктор філологічних наук, професор (Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника); **Мацьків П.В.** – доктор філологічних наук, професор (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Медвідь О.В.** – кандидат історичних наук (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Невмержицька О.В.** – доктор педагогічних наук, доцент (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Оршанський Л.В.** – доктор педагогічних наук, професор (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Пагута М.В.** – кандидат педагогічних наук, доцент (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Пантюк Т.І.** – доктор педагогічних наук, професор (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Петречко О.М.** – доктор історичних наук, професор (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Печарський А.Я.** – доктор філологічних наук, професор (Львівський національний університет імені Івана Франка); **Попп Р.П.** – кандидат історичних наук (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Синкевич Н.Т.** – кандидат мистецтвознавства, доцент (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Ситник О.М.** – доктор історичних наук, професор (Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького); **Сташевська І.О.** – доктор педагогічних наук, професор (Харківська державна академія культури), заслужений діяч мистецтв України; **Сташевський А.Я.** – доктор мистецтвознавства, професор (Харківська державна академія культури), заслужений діяч мистецтв України; **Стецик Ю.О.** – доктор історичних наук, професор (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Стреначікова Марія** – доктор наук (doc. CSc., PhD.), (Академія мистецтв у Банській Бистриці); **Тельвак В.П.** – кандидат історичних наук, доцент (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Устименко-Косоріч О.А.** – кандидат мистецтвознавства, доктор педагогічних наук, професор (Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка); **Футала В.П.** – доктор історичних наук, доцент (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Чик Д.Ч.** – доктор філологічних наук, доцент (Кременецька обласна гуманітарно-педагогічна академія імені Тараса Шевченка); **Яворська Г.Х.** – доктор педагогічних наук, професор (Міжнародний гуманітарний університет); **Янишин Б.М.** – кандидат історичних наук, старший науковий співробітник (Інститут історії України НАН України); **Яремчук В.П.** – доктор історичних наук, професор (Національний університет «Острозька академія»).

Збірник індексується в міжнародній базі даних Index Copernicus International.

На підставі наказу Міністерства освіти і науки України № 6143 від 28.12.2019 р. (додаток 4) журнал внесений до Переліку наукових фахових видань України (категорія «Б») у галузі педагогічних наук (011 – Освітні, педагогічні науки, 012 – Дошкільна освіта, 013 – Початкова освіта, 014 – Середня освіта (за предметними спеціалізаціями), 015 – Професійна освіта (за спеціалізаціями), 016 – Спеціальна освіта).

На підставі наказу Міністерства освіти і науки України № 409 від 17.03.2020 р. (додаток 1) журнал внесений до Переліку наукових фахових видань України (категорія «Б») у галузі філологічних наук (035 – Філологія) та у галузі культури і мистецтва (022 – Дизайн, 023 – Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація, 024 – Хореографія, 025 – Музичне мистецтво, 026 – Сценічне мистецтво, 027 – Музеєзнавство, пам'яткознавство, 028 – Менеджмент соціокультурної діяльності).

На підставі наказу Міністерства освіти і науки України № 1290 від 30.11.2021 р. (додаток 3) журнал внесений до Переліку наукових фахових видань України (категорія «Б») у галузі історичних наук (032 – Історія та археологія).

Реєстрація суб'єкта «Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка» у сфері друкованих медіа: Рішення Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення № 1190 від 11.04.2024 року. Ідентифікатор медіа R30-04753.

Усі електронні версії статей збірника оприлюднюються на офіційному сайті видання
www.apfn-journal.in.ua

Редакційна колегія не обов'язково поділяє позицію, висловлену авторами у статтях, та не несе відповідальності за достовірність наведених даних та посилань.

Статті у виданні перевірені на наявність плагіату за допомогою програмного забезпечення StrikePlagiarism.com від польської компанії Plagiat.pl.

Мови розповсюдження: українська, англійська, польська, німецька, французька, болгарська, румунська.

Засновник і видавець – Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка, співзасновники Ільницький В.І., Душний А.І., Зимомря І.М.

Адреса редакції: Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка, вул. Івана Франка, 24, м. Дрогобич, обл. Львівська, 82100. тел.: (03244) 1-04-74, факс: (03244) 3-81-11, e-mail: info@apfn-journal.in.ua

© Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка, 2025
© Пантюк М.П., Душний А.І., Зимомря І.М., 2025

Recommended for publication
by Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University Academic Council
(protocol No 2 from 27.02.2025)

Humanities science current issues / [editors-compilers M. Pantyuk, A. Dushnyi, V. Ilnytskyi, I. Zymomrya]. – Drohobych : Publishing House „Helvetica”, 2025. – Issue 83. Volume 2. – 364 p.

The journal is intended for all interested in high school pedagogy, philology, art, and history.

Editorial board:

M. Pantyuk – Editor-in-Chief, Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Vice-Rector for Scientific Work (Ivan Franko Drohobych State Pedagogical); **A. Dushnyi** – Co-Editor, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University); **V. Ilnytskyi** – Doctor of History, Professor (Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University); **I. Dmytriv** – Corresponding Secretary, Candidate of Philological Sciences, Associate Professor (Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University); **V. Andriyev** – Doctor of History, Professor (Kyiv Grinchenko University); **T. Batiuk** – Candidate of Historical Sciences, Associate Professor (Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University); **A. Baukova** – Candidate of Historical Sciences, Associate Professor (Ivan Franko Lviv National University); **I. Bermes** – Doctor of Arts, Professor (Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University); **L. Borovyk** – Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (Academician Stepan Demianchuk International University of Economics and Humanities); **S. Voloshyn** – Candidate of Pedagogical Sciences (Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University); **H. Hrytsenko** – Candidate of Historical Sciences, Associate Professor (Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University); **M. Haliv** – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor (Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University); **V. Halyk** – Candidate of Historical Sciences, Associate Professor (Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University); **O. Huk** – Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University); **J. Gzhesiak** – Dr. Gab., Associate Professor (Konin Higher Secondary School of Education); **V. Dutchak** – Doctor of Arts, Professor (Vasyl Stefanyk Precarpathian National University); **V. Zaiets** – Candidate of Art Studies, Associate Professor (National Music Academy of Ukraine named after Peter Tchaikovsky); **I. Zymomrya** – Doctor of Philology, Professor (Uzhgorod National University); **P. Ivanyshyn** – Doctor of Philology, Professor (Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University); **O. Kekosh** – Candidate of Pedagogical Sciences (Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University); **R. Korsak** – Doctor of Historical Sciences, Professor (Uzhhorod National University); **M. Kravchyk** – Ph.D. in Philosophy, Associate Professor (International Humanitarian University); **L. Lazurko** – Doctor of History, Professor (Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University); **L. Martyniv** – Candidate of Art Studies, Associate Professor (Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University); **Marszalek-Kawa Joanna** – Doctor of Science, Associate Professor (Nicolaus Copernicus University in Torun, Torun, Poland); **V. Masnenko** – Doctor of History, Professor (Bogdan Khmelnytsky Cherkasy National University); **N. Maftyn** – Doctor of Philology, Professor (Vasyl Stefanyk Precarpathian National University); **P. Matskiy** – Doctor of Philology, Professor (Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University); **O. Medvid** – Ph.D. in History, Associate Professor (Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University); **O. Nevmerzhytska** – Doctor of Pedagogical Sciences, Associate Professor (General Pedagogy and Preschool Education of Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University); **L. Orshanskyi** – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor (Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University); **M. Pahuta** – Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University); **T. Pantiuk** – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor (Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University); **O. Petrechko** – Doctor of History, Professor (Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University); **A. Pecharskyi** – Doctor of Philological Sciences, Professor (Lviv National University); **R. Popp** – Ph.D. in History, Associate Professor (Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University); **N. Synkevych** – Candidate of Arts, Associate Professor (Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University); **O. Sytnyk** – Doctor of Historical Sciences, Professor (Bohdan Khmelnytsky Melitopol State Pedagogical University); **I. Stashevskaya** – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor (Academic Affairs of Kharkiv State Academy of Culture), Honored Worker of Arts of Ukraine; **A. Stashevskiy** – Doctor of Arts, Professor (Kharkiv State Academy of Culture), Honored Worker of Arts of Ukraine; **Y. Stetsyk** – Doctor of History, Professor (Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University); **M. Strenachikova** – Doctor of Science (Doc. CSc., Ph.D.), (Academy of Arts in Banska Bystrica); **V. Telvak** – Candidate of Historical Sciences, Associate Professor (Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University); **V. Futala** – Doctor of History, Professor (Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University); **O. Ustymenko-Kosorich** – Candidate of Art History, Doctor of Pedagogical Sciences, Professor (Sumy State Pedagogical University named after A.S. Makarenko); **D. Chyk** – Doctor of Philology, Associate Professor (Taras Shevchenko Kremenets Regional Humanities and Pedagogical Academy); **H. Yavorska** – Doctor of Education, Professor (International Humanitarian University); **B. Yanyshyn** – Candidate of Historical Sciences, Senior Research Associate (Institute of History of Ukraine of the NAS of Ukraine); **V. Yarenychuk** – Doctor of History, Professor (Ostroh Academy National University).

The collection is included in such international databases as Index Copernicus International.

According to the Order of the Ministry of Education and Science of Ukraine as of 28.12.2019 № 6143 (annex 4), the journal is included in the List of scientific professional editions of Ukraine (category “B”) on pedagogical sciences (011 – Educational, pedagogical sciences, 012 – Pre-school education, 013 – Primary education, 014 – Secondary education (subject specialization), 015 – Professional education (in the field of specializations), 016 – Special education).

According to the Order of the Ministry of Education and Science of Ukraine as of 17.03.2020 № 409 (annex 1), the journal is included in the List of scientific professional editions of Ukraine (category “B”) on philological sciences (035 – Philology) and culture and arts (022 – Design, 023 – Fine arts, decorative arts, restoration, 024 – Choreography, 025 – Musical arts, 026 – Performing art, 027 – Museum and monument studies, 028 – Management of socio-cultural activities).

According to the Order of the Ministry of Education and Science of Ukraine as of 30.11.2021 № 1290 (annex 3), the journal is included in the List of scientific professional editions of Ukraine (category “B”) on historical sciences (032 – History and Archeology).

Registration of Print media entity «Humanities science current issues: Interuniversity collection of Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University Young Scientists Research Papers»: Decision of the National Council of Television and Radio Broadcasting of Ukraine № 1190 as of 11.04.2024. Media ID: R30-04753.

All electronic versions of articles in the collection are available on the official website edition
www.aphn-journal.in.ua

Editorial board do not necessarily reflect the position expressed by the authors of articles,
and is not responsible for the accuracy of these data and references.

The articles were checked for plagiarism using the software StrikePlagiarism.com developed by the Polish company Plagiat.pl.

Distribution languages: Ukrainian, English, Polish, German, French, Bulgarian, Romanian.

Founder and Publisher – Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University,
co-founders V. Ilnytskyi, A. Dushnyi, I. Zymomrya.

Editorial address: Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University, Ivana Franka str., 24, Drohobych, Lviv region,
82100. tel.: (03244) 1-04-74, fax: (03244) 3-81-11, e-mail: info@aphn-journal.in.ua

© Drohobych State Ivan Franko
Pedagogical University, 2025
© M. Pantyuk, A. Dushnyi, I. Zymomrya, 2025

ЗМІСТ

ІСТОРІЯ

Дарина ГОРІЧКО

АРХЕОЛОГІЯ РАННЬОСЕРЕДНЬОВІЧНОЇ ПОЛЬЩІ:

ІСТОРІЯ РОЗВИТКУ, ТЕНДЕНЦІЇ І СУЧАСНІ ПРЕСПЕКТИВИ..... 4

Владислав СГОРОВ

ПРО ІСТОРІЮ ДЕРЖАВНО-ПРАВОВИХ ВІДНОСИН КНЯЗЯ ТА ВІЧЕВИХ ЗБОРІВ

В ДАВНЬОРУСЬКІЙ ДЕРЖАВІ У ПЕРІОД IX – ПОЧАТКУ XIII СТ..... 12

Остап ЗУБКОВИЧ

ІНФОРМАЦІЙНО-ІДЕОЛОГІЧНЕ ПРОТИСТОЯННЯ МІЖ СРСР І КОЛЕКТИВНИМ
ЗАХОДОМ ВПРОДОВЖ «ХОЛОДНОЇ ВІЙНИ» – ЯК ОДНА З ПЕРЕДУМОВ СУЧАСНОЇ
РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ..... 20

Олександр КАДОЛ

ІМПЕРСЬКИЙ НАЦІОНАЛІЗМ В АНТИНІМЕЦЬКІЙ КАМПАНІЇ ЦАРИЗМУ, 1914–1917 РР..... 27

Оксана КАЛІЩУК

ОСВІТА ВОЛИНСЬКОЇ ОБЛАСТІ У ПОВОЄННІ РОКИ: ІСТОРІОГРАФІЧНИЙ АСПЕКТ..... 34

МИСТЕЦТВОЗНАВСТВО

Олександр КІМ, Оксана ПІДДУБНА, Лариса КОРНИЦЬКА

ВІДРОДЖЕННЯ СТАРОДАВНІХ МИСТЕЦЬКИХ ТЕХНІК У СУЧАСНОМУ СВІТІ..... 44

Аурелія КОЛЄСНИКОВА, Святослав ПОДЛІЄВСЬКИЙ, Алла ОСАДЧА

ЕТНОДИЗАЙН В КОНТЕКСТІ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ:

РОЛЬ КОМП'ЮТЕРНОЇ ГРАФІКИ У СТВОРЕНІ ВІЗУАЛЬНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ..... 50

Ольга КОНОВАЛОВА, Ліля АМЕТОВА

ТРАДИЦІЇ РОЗПИСУ НА СКЛІ УКРАЇНИ XIX – ПОЧАТКУ XXI СТОЛІТЬ..... 58

Андрій КОРНЄВ, Ван ЦЗИФЕН

РОЗВИТОК СУЧАСНОГО ПЕЙЗАЖУ В КИТАЇ У ВІДДЗЕРКАЛЕННІ

УКРАЇНСЬКОГО МИСТЕЦТВОЗНАВСТВА..... 65

Андрій КОТЛЯРЧУК

ТЕХНІКО-ТЕХНОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ КОРОСТЕНСЬКОГО ФАРФОРУ

У КОНТЕКСТІ МОДЕРНІЗАЦІЇ ВИРОБНИЦТВА СЕРЕДИНИ 1960-Х РР..... 71

Олександр КРОТЕВИЧ, Святослав ПОДЛІЄВСЬКИЙ

ТАТУЮВАННЯ ЯК ВИД ГРАФІЧНОГО ДИЗАЙНУ – ВІД АРХАІЧНОГО ДО СУЧАСНОСТІ..... 76

Олена КУРЦЕВА

ОСНОВНІ КРИТЕРІЇ ТИПОЛОГІЇ ОСВІТНІХ САЙТІВ..... 82

Янь ЛЕ

ПРОГРАМНА СИМВОЛІКА В КИТАЙСЬКІЙ ВІОЛОНЧЕЛЬНІЙ МУЗИЦІ

КІНЦЯ XX – ПОЧАТКУ XXI СТОЛІТТЯ..... 88

Тетяна ЛУГОВЕНКО

ПРОБЛЕМИ ТЕМАТИЧНОГО НАПОВНЕННЯ РЕПЕРТУАРУ

КОНКУРСНИХ ДИТЯЧИХ СУЧАСНИХ ХОРЕОГРАФІЧНИХ ПОСТАНОВОК..... 96

Світлана МАНЬКО, Людмила КУДРИЧ, Людмила КРАСОВСЬКА

ВОКАЛЬНІ ВИМІРИ ВИКОНАВСЬКОЇ МАЙСТЕРНОСТІ АРТИСТА

МУЗИЧНО-ДРАМАТИЧНОГО ТЕАТРУ..... 101

Ван МЯО

ФОРТЕПІАННА СЮІТА ФЛОРАНА ШМІТТА «ТИЖДЕНЬ МАЛЕНЬКОГО ЕЛЬФА

ЗАКРИЙ-ОЧІ»: ІНДИВІДУАЛЬНЕ ПРОЧИТАННЯ ЛІТЕРАТУРНОГО ПЕРШОДЖЕРЕЛА..... 108

Любов НАЗАР

КОМПОЗИТОРСЬКО-ПЕДАГОГІЧНИЙ ВИМІР ЗНАЧЕННЯ

Е. ЖАКА-ДАЛЬКРОЗА У РОЗВИТКУ ЖАНРУ ФЕСТИВАЛЮ.....115

Ярослав ОСИПЕНКОЕТНОКУЛЬТУРНА ПАНОРАМА БУКОВИНИ НА ПРИКЛАДІ ДІЯЛЬНОСТІ ПРОФЕСІЙНИХ
КОЛЕКТИВІВ ЧЕРНІВЕЦЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ФІЛАРМОНІЇ ІМЕНІ ДМИТРА ГНАТЮКА.....126**Оксана ПАСЬКО, Зоя МАЛАХОВА, Вячеслав МОРГУН**

3D-ВІЗУАЛІЗАЦІЯ: НОВИЙ ПОГЛЯД НА УКРАЇНСЬКУ ДЕМОНОЛОГІЮ.....132

Юліана ПЕТРОВСЬКА

ВИКЛИКИ СЬОГОДЕННЯ У НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЕКТУВАННІ

ПРЕДМЕТНО-ПРОСТОРОВОГО СЕРЕДОВИЩА138

Ірина ПОЛЬСЬКА

ОПЕРНА ТВОРЧІСТЬ І. С. ПОЛЬСЬКОГО

(ДО 100-РІЧЧЯ З ДНЯ НАРОДЖЕННЯ КОМПОЗИТОРА).....147

Oleksandr RUDENKO

PIANO TRIO IN B-FLAT MAJOR BY W. A. MOZART:

STYLISTIC ANALYSIS AND PERFORMANCE INTERPRETATION.....156

Алла РУДЕНЧЕНКО, Наталія ДМИТРЕНКОТВОРЧІСТЬ СВІТЛАНИ ГОЛЕМБОВСЬКОЇ ДРУГОЇ ПОЛОВИНИ ХХ СТОЛІТТЯ В СВІТЛІ
РОЗВИТКУ ТРАДИЦІЙ ХУДОЖНІХ СИЛКАТІВ КИЇВЩИНИ.....163**МОВОЗНАВСТВО. ЛІТЕРАТУРОЗНАВСТВО****Наталія ЖУКОВА**МЕТАФОРИЧНА КОНЦЕПТУАЛІЗАЦІЯ ПРОСТОРУ В АВСТРАЛІЙСЬКІЙ АНГЛОМОВНІЙ
КАРТИНІ СВІТУ ПОЧАТКУ ХХІ СТОЛІТТЯ.....169**Javid Ashur ZEYNALOV**

THE CHRONOTOPIC FEATURES IN MODERN AZERBAIJAN STORIES.....176

Катерина КУЧМАКЕЛЕМЕНТАРНІ ПАРАДИГМАТИЧНІ КЛАСИ ГІДРОНІМІВ ПРИКМЕТНИКОВОГО ТИПУ
ТВЕРДОЇ ГРУПИ.....181**Наталія ЛАХНО**

ЛІНГВІСТИЧНО-ПРАГМАТИЧНІ АСПЕКТИ «ДИТЯЧИХ» ЕРГОНІМІВ МІСТА КИСВА.....186

Любов ЛЕТЮЧА, Ірина БОЧАРОВА, Юрій ДРУЗЬДИСКУРС ВИКЛАДАЧА АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ В ОНЛАЙН-СЕРЕДОВИЩІ:
ЛЕКСИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ192**Наталія ЛИСЕЦЬКА, Анастасія ТРАВІНА**

КОНЦЕПТ MIGRATION У НІМЕЦЬКИХ МАС-МЕДІА.....199

Svitlana MAKUKHINA

SPECIAL ASPECTS OF COLOR STUDY IN LINGUISTICS.....208

Shahana MUSAYEVAINTERCONNECTION BETWEEN PAST AND PRESENT IN A. S. BYATT'S "POSSESSION:
A ROMANCE".....213**Христина ОНІШЕЧКО**«ВИХОВАТЕЛЬ БАГАТЬОХ ПОКОЛІНЬ НАУКОВЦІВ І ЦІЛОЇ АРМІЇ УЧИТЕЛЬСТВА»:
ІВАН ДЕНИСЮК В ОЦІНЦІ СУЧАСНИКІВ.....219**Людмила ОСТАПОВА**ХУДОЖНІ ЗАСОБИ КОМІЧНОГО ТА ТРАГІЧНОГО В РОМАНІ ФРЕДЕРІКА БАКМАНА
«ЧОЛОВІК НА ІМ'Я УВЕ»: ДОСЛІДЖЕННЯ ЖАНРОВОЇ СПЕЦИФІКИ.....225

Надія ПАВЛЮК ФІДБЕК У ВИКЛАДАННІ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ.....	230
Олександр ПОПОВИЧ, Юлія ПОПОВИЧ ДУХОВНА ЄДНІСТЬ УКРАЇНЦІВ КРІЗЬ ПРИЗМУ ЛІТЕРАТУРОЗНАВЧИХ МАТЕРІАЛІВ НА СТОРІНКАХ ЖУРНАЛУ «ПРОМІНЬ» (1904–1907 РР.).....	238
Ганна ПРОНІНА, Людмила ПІДДУБНА, Олена АБРАМОВА ПРАГМАТИЧНА АДАПТАЦІЯ АНГЛОМОВНОГО ХУДОЖНЬОГО ТЕКСТУ ПРИ ПЕРЕКЛАДІ УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ.....	247

ПЕДАГОГІКА

Ірина ГРАЧОВА, Ольга ДУБІНІНА, Світлана БУЛЕНОК ІНТЕГРАЦІЯ АВТЕНТИЧНИХ ТЕКСТІВ У НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС З АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ.....	252
Ден СПЮС ДЕЯКІ МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНО-СУБ'ЄКТНОЇ ПОЗИЦІЇ МАЙБУТНІХ МАГІСТРІВ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА В ПРОЦЕСІ ВИКОНАВСЬКО- ІНСТРУМЕНТАЛЬНОЇ ПІДГОТОВКИ.....	259
Natalia DOBROVOLSKA TECHNIQUES FOR DEVELOPING FOREIGN LANGUAGE COMPETENCES IN READING AND SPEAKING.....	265
Євген ДОЛИНСЬКИЙ ВІЙСЬКОВА ТЕРМІНОЛОГІЯ ТА ЇЇ ПЕРЕКЛАД ЯК ЕЛЕМЕНТ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФІЛОЛОГІВ.....	271
Vasyl ZHELIASKOV ENHANCING COMMUNICATIVE COMPETENCE IN MARITIME TRANSPORT SECTOR: FOCUS ON SPEAKING SKILLS.....	277
Ольга ІВЛІЄВА ІННОВАЦІЙНІ ПЕДАГОГІЧНІ МЕТОДИ У ВИКЛАДАННІ ВИЩОЇ МАТЕМАТИКИ ДЛЯ СТУДЕНТІВ МОРСЬКИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ.....	283
Лариса КАЛІНІНА, Наталія ПРОКОПЧУК МОВНО-МЕТОДИЧНА ПРАКТИКА ЯК ЗАСІБ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ДО САМОСТІЙНОЇ ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ В ШКОЛІ.....	289
Ростислав КОВАЛЬ ІСТОРІЯ ЛИЧАКІВСЬКОГО ЦВИНТАРЯ У ПРАЦЯХ УКРАЇНСЬКИХ ДОСЛІДНИКІВ.....	296
Галина КОТ, Марина ДІДЕНКО ОСВІТА ДЛЯ ДОРΟΣЛИХ: ЯК ПОБОРОТИ СТРАХ НАВЧАННЯ.....	303
Надія КРАВЕЦЬ, Наталія ЗАХАРАСЕВИЧ СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ ФІЗКУЛЬТУРНО-ОЗДОРОВЧОЇ РОБОТИ В ЗДО.....	309
Віталій ЛЕЛЕКА МЕТОДИКА НАВЧАННЯ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ СТРЕСОСТІЙКОСТІ В УМОВАХ ВІЙНИ В УКРАЇНІ ЗАСОБАМИ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ.....	319
Валерій ЛЯЛЕНКО ЩОДО РОЗВИТКУ ЦІННІСНИХ ОРІЄНТАЦІЙ ОСОБИСТОСТІ: ПЕДАГОГІЧНІ ІДЕЇ У СПАДЩИНІ Г. СКОВОРОДИ.....	325
Світлана МАЗУР ФОРМУВАННЯ ЦІННОСТІ МОРАЛЬНОЇ АВТОНОМІЇ ПІДЛІТКІВ В УМОВАХ ГРОМАДСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ: ОСОБЛИВОСТІ ТА ХАРАКТЕРИСТИКА ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ.....	331

Ірина ОРЛЕНКО, Зульфія МАМАТОВА ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ МЕТОДІВ СУЧАСНОЇ ДІАГНОСТИКИ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИХ ЗДІБНОСТЕЙ НЕМОВЛЕННЕВОЇ ДИТИНИ.....	338
Антоніна ПАК, Анастасія ЮМРУКУЗ, Наталія ОСЬКІНА МОДЕЛЬ РОЗВИТКУ МІЖКУЛЬТУРНОЇ ЧУТЛИВОСТІ У МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ КОРЕЙСЬКОЇ МОВИ.....	345

УДК 811. 161.2'373

DOI <https://doi.org/10.24919/2308-4863/83-2-27>**Наталія ЛАХНО,***orcid.org/0000-0002-5741-463X*

кандидат філологічних наук, доцент,

доцент кафедри української мови

Київського столичного університету імені Бориса Грінченка

(Київ, Україна) *n.lakhno@kubg.edu.ua*

ЛІНГВІСТИЧНО-ПРАГМАТИЧНІ АСПЕКТИ «ДИТЯЧИХ» ЕРГОНІМІВ МІСТА КИЄВА

Статтю присвячено дослідженню назв дошкільних закладів міста Києва в прагматичному та лінгвістичному аспектах. Запропоновано типологію ергонімів відповідно до мотиваційної структури. Умовно виділено п'ятнадцять груп: найменування, що характеризують дошкільний заклад як особливу дитячу територію; ергоніми, утворені від назв рослин; номінації дітей, зокрема за різними ознаками; назви, у складі яких є слова казкової тематики; найменування, утворені від назв природних явищ; ергоніми, утворені від зоонімів; лексеми, що вказують на важливі для дітей та дорослих цінності; номінації, утворені від слів загальної дитячої тематики; лексеми, які називають поняття, що мають відношення до навчального процесу; локативні ергоніми; відантропонімі найменування; меморіальні назви; ергоніми, утворені від назв ігор та лексеми невідомої мотивації.

З'ясовано, що більшість імен подано українською мовою, також зафіксовано найменування, запозичені з інших мов. Виокремлено особливий тип ергонімів, що поєднує дві мови в одній назві.

Визначено, що основним способом творення «дитячих» ергонімів є трансонімізація, тобто використання для найменування об'єктів онімів інших розрядів. Акцентовано увагу на тому, що трансонімізація зазвичай супроводжується суфіксацією. З'ясовано, що також поширеним способом є онімізація. Установлено, що досліджувані одиниці часто виникають не лише внаслідок зміни семантики тих чи інших слів, але й шляхом основоскладання. Зафіксовано поодинокі лексеми, утворені префіксацією та аббревіацією.

Наголошено на тому, що деякі досліджувані одиниці утворені шляхом онімізації словесних комплексів. Виділено ергоніми-словосполучення та ергоніми-речення. Визначено 4 типи графічних засобів, що сприяють реалізації рекламної функції ергонімів: експресивна орфографія, використання латиниці для українських слів та кирилиці для запозичених, графогібридизація (використання подвійної графіки (кирилиці та латиниці)) та графічні ігри. Установлено, що переважають одночленні ергоніми (74%). Серед багаточленних домінують двокомпонентні.

З'ясовано, що найменування переважно мають знаки адресації в назвах. Виявлено тенденцію до зміни мотиваційної структури ергонімів, мови та способів творення. Установлено, що більшість назв державних закладів, заснованих ще в радянські часи, орієнтована на дітей. Номінації, адресовані батькам, мають переважно приватні дошкільні заклади, створені відносно нещодавно, вони наголошують на сучасності дошкільного закладу та якості освіти.

Ключові слова: онім, апелятив, ергонім, антропонім, топонім, онімізація, трансонімізація, мотиваційна структура.

Nataliia LAKHNO,*orcid.org/0000-0002-5741-463X*

Candidate of Philological Sciences, Associate Professor,

Associate Professor at the Department of Ukrainian Philology

Borys Grinchenko Kyiv Metropolitan University

(Kyiv, Ukraine) *n.lakhno@kubg.edu.ua*

LINGUISTIC AND PRAGMATIC ASPECTS OF “CHILDREN’S” ERGONYMS IN KYIV

The article examines the names of preschool institutions in Kyiv in pragmatic and linguistic aspects. A typology of ergonyms according to the motivational structure is proposed. Fifteen groups have been conditionally identified: names of preschool institutions as special children's areas; ergonyms derived from the names of plants; nominations of children by various characteristics; names with words on fairy tale themes; names derived from the names of natural phenomena; ergonyms derived from zoonyms; lexemes denoting values important for children and adults; nominalisations derived from words of general children's themes; names related to the educational process; locative ergonyms; anthroponymic names; memorial names; ergonyms derived from game names and lexemes of unclear motivation.

It was shown that the majority of the names are presented in Ukrainian, and names borrowed from other languages were also recorded. It is specially noted of ergonyms that combines two languages in one name.

The main method of creating 'children's' ergonyms is transonymisation, i.e., the use of onyms from other categories for naming objects.

Attention is drawn to transonymisation is usually accompanied by suffixation. Onimization is also a prevalent method. The investigated units often formed by changing the semantics of certain words, as well as by through foundation formation. Isolated lexemes formed through prefixation and abbreviation have been recorded. It has been emphasized that some of the investigated units are formed through the onimization of verbal complexes. Ergonyms-word combinations and ergonyms-sentences are noted. Four types of graphic means, that implement the advertising function of ergonyms are identified: expressive orthography, the use of Latin for Ukrainian words and Cyrillic for loanwords, graphic hybridisation (the use of double graphics (Cyrillic and Latin)) and graphic play. It has been established that one-member ergonyms prevail (74%). 26% of the ergonyms are multi-member, including 22.5% of two-component ones.

Names predominantly include addressive signs in their titles. The tendency to change the motivational structure of ergonyms, language and methods of creation has been revealed. It has been established that the majority of names of preschool institutions founded in Soviet era are oriented towards children. Names addressed to parents are primarily recently established private preschools. These names emphasize the modernity of the preschool and quality of education.

Key words: *onym, appellative, ergonym, anthroponym, toponym, onimization, transonymization, motivational structure.*

Постановка проблеми. Назви дитячих закладів посідають важливе місце в ергоніміконі будь-якого міста, що зумовлено специфікою адресата. Найменування відбивають світ дитинства через різні образи і символи. Вони потребують системного вивчення, зокрема у динаміці, оскільки відображають зміну традицій, культурних цінностей, педагогічних підходів/концепцій та загальних трендів в мовленні.

Аналіз досліджень. Аналізу ареальної ергоніміки присвятили праці О. О. Белея (Белей, 2000), Ю. І. Дідур (Дідур, 2015), Н. В. Кутуза (Кутуза, 2003), Н. М. Лесовець (Лесовець, 2007), О. М. Сидоренко (Сидоренко, 2013), М. М. Цілина (Цілина, 2006), С. О. Шестакова (Шестакова, 2002). Однак досі комплексно не вивчено найменування дитячих закладів столиці України, зокрема дитячих садочків.

Мета статті – опис та дослідження назв дошкільних закладів міста Києва в лінгвістичному та прагматичному аспектах на матеріалі аналізу 400 мовних знаків. Об'єктом роботи є ергоніми міста Києва на позначення дошкільних закладів. Предметом дослідження є кількісний та якісний склад найменувань, їхні лексико-семантичні особливості, принципи, стратегії, способи номінації об'єктів та особливості функціонування.

Виклад основного матеріалу. Номінація дитячого закладу без сумніву є справжнім мистецтвом. Ергонім має легко запам'ятовуватися, бути звучним, простим, зрозумілим для дитини та водночас привертати увагу батьків. Великий вибір найменувань дає можливість батькам обрати той заклад, який відповідає їхнім цінностям та очікуванням щодо виховання дитини. Саме тому досліджувані одиниці переважно мають знаки адресації. Більшість назв державних закладів орієнтована

на дітей, вони мають знаки адресації співвідносні з фізіологічними та переважно психологічними особливостями дітей дошкільного віку. Основним є принцип асоціативності з дітьми та дитинством. Найменування, адресовані батькам, мають дошкільні заклади засновані відносно нещодавно і переважно акцентують увагу на можливостях хорошої підготовки до школи та сучасності дошкільного закладу. Такі закономірності можна простежити, розглянувши мотиваційну структуру досліджуваних знаків. Умовно виділено 15 класів власних назв.

Перше місце посідають ергоніми, що характеризують дошкільний заклад як особливу дитячу територію (79 назв; 19,75%). Переважають найменування, які мають у своєму складі лексему «світ» (11 назв), що дає можливість передати відчуття насиченості й різноманітності, до того ж слово просте і легко вимовляється: «Дивосвіт» (3) (у дужках зазначено кількість однакових номінацій), «Всесвіт» (2), «Світ у кишеньці», «Екосвіт», «Ліко-світ», «Ліко-світ Венеція», «Preschool Midgard» (давньоскан. *Miðgarðr* – «світ, населений людьми») тощо.

Дитячий садок також асоціюється з казкою та дивом (10 ергонімів): «Казка» (4), «Лісова казка» (3), «Дивограй» (2), «Казкове містечко». Такі назви створюють атмосферу чарівності та фантазії, що сприяє розвитку уяви в дітей.

Зафіксовано по 7 найменувань з компонентами «країна», «планета» і «сад (садок)»: «Країна дитинства» (5), «Kinder Land», «Minipolis», «Планета дитинства» (4), «Планета Монтесорі» (2), «Дитяча планета», «Милий сад», «Наш садок», «Спільносад», «Європейський садочок», «Sunny Garden», «KITA» (з нім. абревіатура означає «дитячий садок/ясла»). До складу ергонімів

з компонентом «сад» входять слова, що мають позитивну оцінку: «милий», «сонячний», «європейський».

У складі 5 номінацій є компонент «дім (хатинка, будиночок)», оскільки це єдине місце, де людина, а особливо дитина відчуває себе завжди затишно і комфортно. Цей дім веселий і казковий: «Дім малечі», «Весела хатинка», «Рудий будиночок», «Happy Home Pre School», «Baby House».

Спостерігаємо тенденцію до використання тематики, пов'язаною із сімейними цінностями: «Супер7я», «Я+сім'я», «ArtFamily» та сприйняттям спільноти: «Яринка клуб», «Емелі клуб», «Zoloche Kids Fun Club», що сприяє формуванню відчуття безпеки та підтримки в дітей та їхніх батьків.

Найменування «Маленька Європа», «Kinder Land», «Minipolis», «Preschool Midgard», «Happy Home Pre School» орієнтовані на світовий контекст і вказують на інтернаціональність та глобальне мислення, а ергоніми «IQ Club» та «IQsha Club» наголошують на інтелектуальному розвитку дитини. Деякі назви акцентують увагу на затишку та комфорті: «Дитяча дача», «Дитяча резиденція», «Вулик ідей», «Happy Point», «Villa Kids», «Kids дрім», «Kidsworld Klovesky», «Magic wood», «BabyNest», «Академія щастя LeapKids», «Республіка кідс», «KinderHUB», «Sense Kids» або цікавому проведенню часу: «Playroom» (2), «Kids парк».

Друге місце посідають номінації, утворені від фітонімів (62 назви; 15,5%). Завдяки таким семантичним рисам, як образність, багатозначність та імпліцитність змісту, найменування рослин є носіями символічного змісту. У дітей знання символіки фітонімів формуються в ранньому дитинстві зазвичай на підсвідомому рівні під впливом казок, народних пісень, легенд, фразеологізмів, літературних творів та обрядів. Серед досліджуваних одиниць переважають лексеми, що викликають асоціації за кольором та запахом. Більшість назв позначають рослини помаранчевого та жовтого кольору: «Мандаринка» (6), «Абрикоса», «Апельсин», «Соняшник», «Соняшники», «Колосок», «Колосочок», «Дивовіт», які формують відчуття тепла, комфорту, літа або асоціюються з новорічними та різдвяними святами. Ергоніми «Берізка» (6), «Ромашка» (4), «Лілія» та «Лілея» утворені від назв рослин білого кольору, який символізує чистоту та ніжність. З веселкою барв перегукуються півники (ергонім «Ірис»). З-поміж польових рослин найбільше функціональне й семантичне навантаження в українській культурі несе барвінок («Барвінок» (5)), який символізує вічне життя, дівочу

красу, чистоту, щасливе кохання. Схожі символічні значення мають назви «Волошка» та «Едельвейс». Також номінаціями садочків стали фітоніми на позначення улюблених українцями дерев: «Горобинка» (4), «Каштан» (4), «Вербиченька» (2), «Калинонька» (2), «Калинка», «Яблунька». Деякі найменування асоціюються з дітьми, оскільки позначають маленькі рослини або такі, що тільки починають рости: «Паросток» (3), «Зернятко» (2), «Пролісок» (2), «Квіточка» (2), «Ягідка». Назви «Материнка» та «Любисток» підкреслюють основні цінності для дитини.

На 3 місці перебувають ергоніми, що є номінаціями дітей за різними ознаками (39 назв; 9,75%). Це переважно назви нещодавно створених закладів, більшість їх адресована батькам. Такі ергоніми вказують на найважливіші для батьків цінності. Насамперед, вони хотіли б бачити своїх дітей інтелектуально розвинутими: «Індиго», «Indigo», «Інтел», «Клуб розумних дітей», «Розумка», «Розумна дитина», «Унікум», «Дар» (2), «Ерудіт» (2), «Дитина з майбутнім», «Be Clever», «Clever Kids», «Clever Up Kids», «Smart Kids», «Clever», «Smartik», «Кью кідс», «Newton kids» або особливими: «Чудо-чада», «Wonder Kids», «Даймонд кідс», «Трінімі кідс», «Active Child School», «Creative Kids», «Crystal Kids», «Happy Children Happy World», «LAKi», «Sweet kids». Також найменування можуть підкреслювати вікові особливості мешканців: «Кроха», «Ля малюк», «Малютко», «Маленькі герої» (4), «The Tots» або зовнішні ознаки: «Baby smile», «Funny Face».

4 місце посідають ергоніми, у складі яких є слова казкової тематики (36 назв; 9%): «Теремок» (7), «Золотий ключик» (3), «Золота рибка» (3), «Капітошка» (2) – назви казок; «Тотоша» (5), «Чебурашка» (2), «Пан Пух», «Балу» (2), «Антошка» (2), «ДивоЗаврик», «Дивокрил», «Кузя», «Ріккі», «Тімка», «Умка», «Умка Гранд», «Холлі» – казкові герої і мифоантропоніми.

Виділено номінації, утворені від назв природних явищ (35 назв; 8,75%), які передають природну красу, створюють позитивні та яскраві образи, що важливо для маленьких дітей. Ергоніми «Сонечко» (10), «Сяйво», «Ясочка», «Вогник», «Іскорка» (2), «Сузір'я» та «Світанок» символізують світло, енергію та життєву силу; назви «Веселка» (4) та «Радуга» – яскравість і різноманітність життя; найменування «Джерело» (4) і «Джерельце» (3) уособлюють чистоту і життєву силу, лексеми «Струмок» і «Струмочок» нагадують про рух і природну красу, а назви «Обрій», «Стежина» створюють образи шляху та подорожі, відкриття нових горизонтів.

На шостому місці перебувають ергоніми, утворені від назв тварин (29 назв; 7,25%). Вони фіксують зв'язок із природою та тваринним світом, а також допомагають створити атмосферу природи. Часто ці тварини є героями відомих казок: «Світлячок» (2), «Ластівка» (2), «Журавлик» (2), «Бджілка» (2), «Журавушка», «Дельфін», «Дельфінчик», «Чайка», «Півник», «Зайчик», «Єнот», «Веселий заєць», «Ластівка», «Орлятко», «Бонобо» (4), «Перша ластівка», «Happy Bunny», «Foxcool 3-6», «Foxu», «Kangaroo Nursery School», «Maple Bear Kyiv». Найменування «Мудре совеня», «Сова», «Совенята» підкреслюють інтелектуальні якості, мудрість та знання.

7 місце посідають номінації, що вказують на важливі для дітей та дорослих цінності та умови, за яких дитина почуває себе захищеною, улюбленою та щасливою в дошкільному закладі (26 назв; 6,5%):

- тепло та близькість: «Обійми» (5), «Tiny Hugs», «Щастя», «ЩастяKids»;
- позитивні емоції, веселощі, що є важливими аспектами дитинства: «Забава», «Екограй», «Радість», «Усмішка», «Радосинь»;
- соціальні навички та взаєморозуміння: «Дружба», «Злагода», «Довіра»;
- досягнення та відкриття: «Мрія», «MriyDiy», «Феномен», «M`Andryk»;
- піклування та безпека: «Оберіг», «Плекальня», «Турбота»;
- мотивація та радість від нових відкриттів: «Тріумф», «Олімп» (2);
- розвиток та навчання: «Підростайко», «Тут ростуть», «Пізнайко».

На 8 місці перебувають найменування, утворені від слів загальної дитячої тематики (18 назв; 4,5%), які створюють привітну для дітей атмосферу. Назви «Дзвіночок» (2) та «Віночок» (3) асоціюються з весною та радістю, ергоніми «Мон Чері» та «Медок» – із солодощами та приємними моментами, ергоніми «Золотий місточок», «Домінанта», «Діамант», «Перлина» (3), «Зодіак» підкреслюють багатогранність дитячих характеристик та цінність кожної дитини; лексеми «Палітра» і «Smaylik» акцентують на сучасності та творчій складовій, яку прагнуть розвивати в дітях.

9 місце посідають ергоніми, які називають поняття, що мають відношення до навчального процесу (18 назв; 4,5%), виконують виховну функцію та сприяють формуванню ціннісних орієнтирів у дітей: «Перші сходишки», «Кобзарик», «Абетка», «Берегиня», «Витоки», «Вневні кроки», «Європейська освіта» (2), «Кі скул», «Montessori school», «IT Kids», «Crayon International

Preschool», «Skills», «Школа Монтессорі нової епохи», «Академікс А+», «Академія малюнку», «Перша дитяча академія», «Престиж», «Лінгвіст», «Мередіан», «Ямб».

Для відображення зв'язку об'єкта номінації з регіоном його місцезнаходження (17 назв; 4,25%) в «дитячому» ергономікові, окрім фітонімів, широко використовують топоніми: «Кияночка» (2), «Печеряночка», «Подоланочка», «Березняки», «Деснянка», «Квітка Оболоні», «Позняки», «Поділля», «Кудрявський», «Klovesky», «Кудрявський Глобал», «Славута», «Орах Хайм»; гідроніми: «Вирлиця», «Золоче» (озеро), «Славутич» (якщо мається на увазі давньослов'янська, українська та козацька назва річки Дніпро), «Либідь» та оронім «Плай».

Виділено 8 номінативних одиниць (2%), утворених від антропонімів: «Валентинка», «Вікторія», «Михайл», «Ольвія», «Оріяна», «Софі-Емелі», «Софія», «Світозар». Це поширені в Україні чоловічі та жіночі імена, які перегукуються з домашніми іменами дітей, за винятком імені Святозар, яке означає «осяває світло» і викликає приємні асоціації з теплом та комфортом.

Зафіксовано чотири меморіальних ергонімів (1%): «Джеренімо» (військовий ватажок), «Монтессорі», «Apple Montessori», «Aristotel»; 3 найменування, утворені від назв ігор (0,75%): «Ладусі», «Матрьошка», «Puzzle» та два ергоніми на позначення дитини (0,5%): «I-Kids», «Bambinos kids». Виявлено лексеми невідомої мотивації (0,25%): «Тараме», «Аутизон+», «UMAMI».

Більшість імен подано українською мовою (311; 77,5%), оскільки назви мають бути зрозумілими дітям. Найбільш номінації англійською мовою (78 назв; 19,5%), які підвищують престиж і привабливість закладу. Для багатьох батьків англійська мова асоціюється із сучасністю, якісною освітою та відповідністю світовим стандартам. Також досліджувані одиниці можуть підкреслювати наявність освітньої програми з вивчення англійської мови або навіть двомовне навчання. 7 назв (1,7%) є транслітерацією з української: «Smaylik», «M`Andryk» або англійської мов: «Даймонд кідс», «Кі скул», «Кью кідс», «Кідс дрім», «Трініті кідс».

Особливим типом ергонімів є такий, що поєднує дві мови в одній назві (4; 1%). Найменування «Республіка кідс» та «Кідс парк» утворені сполученням українського слова та англійського, відтвореного засобами української мови. Номінація «ЩастяKids» є об'єднанням англійської лексеми «kids» та української «щастя».

Основними способами творення досліджуваних ергонімів є онімізація та трансонімізація

(використання для найменування об'єктів онімів інших розрядів: антропонімів, міфоантропонімів, зоонімів, топонімів тощо), що зазвичай супроводжуються суфіксацією, переважають здрібніло-пестливі суфікси: «Берізка», «Мандаринка», «Горобинка», «Калинонька», «Вербиченька», «Яблунька», «Калинка», «Ялинка», «Колосок», «Колосочок», «Сонечко», «Джерельце», «Струмочок», «Росинка», «Стежина», «Вогник», «Іскорка», «Світлячок», «Ластівка», «Журавлик», «Бджілка», «Журавушка», «Дельфінчик», «Півник», «Зайчик», «Совенята», «Орлятко», «Дзвіночок», «Віночок», «Ключик», «Smaylik», «Медок» тощо. Поширеним є спосіб основоскладання: «Дивограй», «Дивосвіт», «Всесвіт», «Свічадо», «Спільносад», «KinderHUB», «Дивокрил», «Екограй», «Playroom» тощо. Зафіксовано поодинокі лексеми утворені префіксацією: «СуперДіти» та аббревіацією: «КІТА». Деякі найменування виникли шляхом онімізації словесних комплексів. Виділено ергоніми-словосполучення та ергоніми-речення: «Вулик ідей», «Academy ecoland», «Kids park», «Тут ростуть», «Я росту», «Happy Children Happy World».

Серед графічних засобів реалізації рекламної функції ергонімів визначено декілька різновидів:

- експресивна орфографія (стилістичне використання великих літер): «УМАМІ», «УНІКУМ»;
- використання латиниці для українських слів та кирилиці для запозичених: «M Andryk», «Kids park», «Трініті кідс», «Кідс дрім»;
- графогібридизація (використання подвійної графіки (кирилиці та латиниці)): «ЩастяKids»;
- графічні ігри (використання цифрових символів замість слів; виділення тієї частини слова, що повинна бути сприйнята як активний елемент – актуалізатор): «Я+сім'я», «Супер7я».

Оригінальності найменуванням надає утворення назв незвичним поєднанням слів: «Bambinos kids», «Ліко-світ», «Емелі клуб», «Academy ecoland», «KinderHUB», «Трініті кідс», «Maple Bear Kyiv», «Мама Хаус», «Академікс А+».

Переважають одночленні ергоніми (74%). Ці елементарні за структурою назви демонструють семантичне розмаїття, строкатий план вираження та різні граматичні значення. Домінують назви, виражені іменниками у формі однини називного відмінка. Зафіксовано лише три найменування, які є прикметниками: «Сонячний», «Clever», «Кудрявський», та 2 назви, виражені наказовою формою дієслова: «MriyDi», «Обійми», що свідчить про непродуктивність таких словотвірних моделей. 26% ергонімів є багаточленними, 22,5% є двокомпонентними (90 назв). Найбільшу групу серед них (55 назв) становить конструкція «прикмет-

ник + іменник», переважають атрибутивні словосполучення з іменником і прикметником у формі називного відмінка однини: «Золотий ключик», «Золота рибка», «Лісова казка», «Казкове містечко», «Європейський садочок», «Preschool Midgard», «Sweet kids». Розповсюдженою у творенні ергонімів є модель «іменник у називному відмінку однини або множини + іменник (або субстантивованій прикметник) у родовому відмінку однини чи множини» (24 назви): «Baby House», «Вулик ідей», «Країна дитинства», «Планета дитинства», «Планета Монтессорі», «Дім малечі», «Academy ecoland», «Kids park». На третьому місці модель «іменник у називному відмінку однини + іменник у називному відмінку однини» (8 назв): «Яринка клуб» (2), «Емелі клуб», «Мон Чері», «IQ Club», «IQsha Club», «Орах Хаїм», «Софи Емелі». Зафіксовано моделі «іменник у називному відмінку однини + іменник у називному відмінку множини» (3 назви): «Sense Kids», «Чудо-чада», «Wonder Kids» та «іменник у називному відмінку множини + іменник у називному відмінку множини» (1 назва): «Bambinos kids». Поодинокі двокомпонентні іменникові найменування можуть бути реченнями: «Я росту», «Тут расту».

Серед багатоконпонентних ергонімів значну частину становлять складні словосполучення, які є різноманітними комбінаціями простих. Визначено два типи тричленних номінацій (7 назв; 1,25%): 1) прийменниково-іменникові: «Світ у кишеньці», «Дитина з майбутнім»; 2) іменниково-прикметникові: «Клуб розумних дітей», «Active Child School». Чотирикомпонентні назви (0,5%) є еквівалентом реченню, наприклад: «Happy Children Happy World».

Виявлено тенденцію до зміни тематичної віднесеності ергонімів, їхньої структури, способів творення та мови номінації. Ці зрушення пов'язані зі зміною цінностей, педагогічних підходів та мовних тенденцій. Назви садочків, що були засновані ще у радянські часи, адресовані дітям, утворені переважно від найменувань казок, тварин, рослин тощо, є переважно одночленними, без використання графічних засобів, подані українською мовою, до того ж номінації часто повторюються. Вони створюють позитивний емоційний фон, є зрозумілими і однотипними. Сьогодні помітно домінують ергоніми, що акцентують увагу на інтелектуальному розвитку дитини, творчості, креативному мисленні та індивідуальному підході. Переважають складні за структурою назви, більшість з них англійською мовою з використанням графічних засобів і різних способів словотворення.

Висновки. Отже, зафіксовано зміну функційного навантаження ергонімів на позначення

дошкільних закладів. Якщо раніше номіни виконували переважно виховну та естетичну функції, то сьогодні найменування садочків стали маркетинговим інструментом, який привертає увагу батьків і виділяє заклад серед інших.

Перспективи наукових пошуків убачаємо в системному дослідженні «дитячої» ергонімії міста

Києва, зокрема залучення до аналізу назв загальноосвітніх шкіл, центрів розвитку дитини, спортивних секцій, дитячих таборів, художніх, музичних, танцювальних та вокальних студій, ІТ шкіл, освітніх курсів, театральних, творчих та технічних гуртків тощо, що дозволить створити її цілісну систему з урахуванням особливостей називання об'єктів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Белей О. Сучасна українська ергонімія (на матеріалі власних назв підприємств Закарпатської області): дис. ... канд. філол. наук: 10.02.01. Львів, 2000. 209 с.
2. Дідур Ю. Особливості функціонування ергонімів у мові, мовленні та ментальному лексиконі (в українській, англійській та російській мовах): дис. ...канд. філол. наук: 10.02.15. Одеса, 2015. 195 с.
3. Кутуза Н. Структурно-семантичні моделі ергонімів (на матеріалі ергоніміконума Одеси) : дис. ... канд. філол. наук: 10.02.01. Одеса, 2003. 214 с.
4. Лесовець Н. Ергонімія м. Луганська: структурно-семантичний і соціально-функціональний аспекти: дис. ... канд. філол. наук: 10.02.01. Луганськ, 2007. 295 с.
5. Сидоренко О. Номінаційні процеси в полілінгвальній ергонімії Донеччини: дис. ... канд. філол. н.: 10.02.15. Донецьк, 2013. 210 с.
6. Цілина М. Ергоніми м. Києва: структура, семантика, функціонування: дис.... канд. філол. н.: 10.02.01. Київ, 2006. 243 с.
7. Шестакова С. Лексико-семантичні інновації у системі сучасної української номінації (на матеріалі ергонімів і прагмонімів): дис. ... канд. філол. наук: 10.02.01. Харків, 2002. 241 с.

REFERENCES

1. Belei O. (2000) Suchasna ukrainska erhonomiia (na materialy vlasnykh nazv pidpriemstv Zakarpatskoi oblasti). [Modern Ukrainian ergonomics (based on the proper names of enterprises of the Transcarpathian region of Ukraine)]: dys. ... kand. filol. nauk: 10.02.01. Lviv, 209 s. [in Ukrainian].
2. Didur Yu. (2015) Osoblyvosti funktsionuvannia erhonomiv u movi, movlenni ta mentalnomu leksykoni (v ukrainskii, anhliiskii ta rosiiskii movakh). [Peculiarities of functioning of ergonyms in language, speech and mental lexicon (based on the Ukrainian, English and Russian languages)]: dys. ...kand. filol. nauk: 10.02.15. Odesa, 195 s. [in Ukrainian].
3. Kutuza N. (2003) Strukturno-semantychni modeli erhonomiv (na materialy erhonomikonuma Odesy). [Structural-semantic patterns of ergonyms (based on ergonymicon of Odessa city)]: dys. ... kand. filol. nauk: 10.02.01. Odesa, 214 s. [in Ukrainian].
4. Liesovets N. (2007) Erhonomiia m. Luhanska: strukturno-semantychnyi i sotsialno-funktsionalnyi aspekty. [Ergonyms of Luhanska: struktural-semantic and social-functional aspect]: dys. ... kand. filol. nauk: 10.02.01. Luhansk, 295 s. [in Ukrainian].
5. Sydorenko O. Nominatsiini protsesy v polilinhvalnii erhonomii Donechchyny. [Nomination processes in polylingual ergonomiya of Donetsk region]: dys. ... kand. filol. n.: 10.02.15. Donetsk, 2013. 210 s. [in Ukrainian].
6. Tsilyna M. (2006) Erhonomiy m. Kyieva: struktura, semantyka, funktsionuvannia. [Erhonomis of Kyiv: structure, semantic, functioning.]: dys.... kand. filol. n.: 10.02.01. Kyiv, 243 s. [in Ukrainian].
7. Shestakova S. (2002) Leksyko-semantychni innovatsii u systemi suchasnoi ukrainskoi nominatsii (na materialy erhonomiv i prahmonimiv). [Lexico-semantic innovations in modern Ukrainian nomination system (erhonyms and pragmonyms)]: dys. ... kand. filol. nauk: 10.02.01. Kharkiv,. 241 s. [in Ukrainian].